

Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για αυτοπαραγωγή Προβλήματα και προοπτικές

Δρ. Σωτήρης Καπέλλος

Πρόεδρος ΣΕΦ

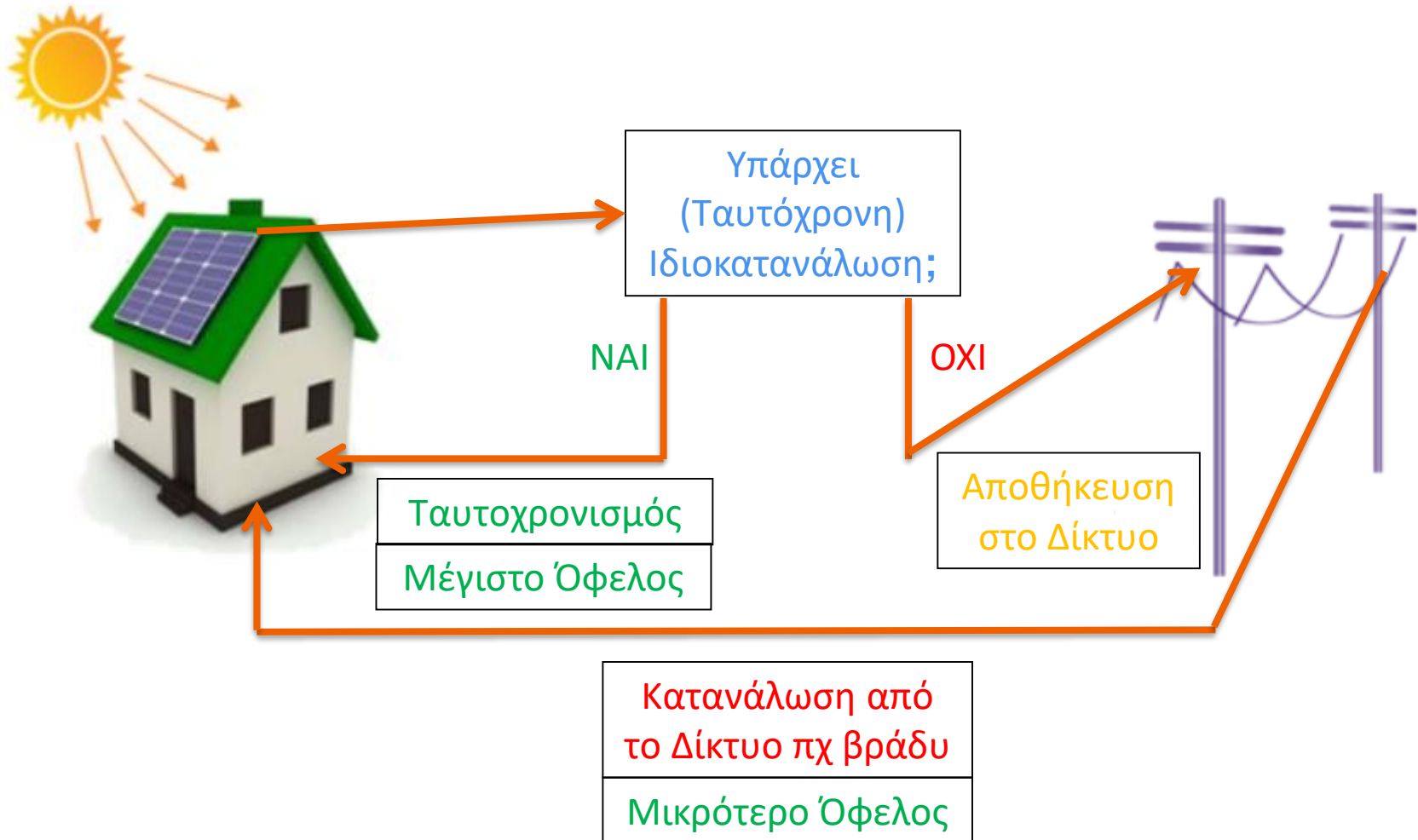
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

HELLENIC ASSOCIATION OF PHOTOVOLTAIC COMPANIES

20 Οκτωβρίου 2019

Τί είναι το Net-metering σχηματικά

- **Ο συμψηφισμός παραγόμενης-καταναλισκόμενης ενέργειας (net-metering)** σημαίνει αυτοπαραγωγή από ΑΠΕ και ιδιοκατανάλωσης της παραγόμενης Ενέργειας.
- Με το net-metering μπορεί να καλυφθεί ένα σημαντικό μέρος των ιδιοκαταναλώσεων του καταναλωτή, ενώ παράλληλα το δίκτυο χρησιμοποιείται έμμεσα ως αποθήκευση της πράσινης ενέργειας.
- Μικρός αριθμός έργων αυτοπαραγωγής παραμένει μικρός σε σχέση με το δυναμικό της χώρας. Περίπου 5 MW ανά έτος περίπου 20 MW από το 2015 (λόγω capital controls και έλλειψη ρευστότητας)
- Στον οικιακό τομέα έχει εγκατασταθεί μόλις το 10% των συστημάτων αυτοπαραγωγής με κριτήριο τα εγκατεστημένα μεγαβάτ.

- Ως ενεργειακός συμψηφισμός νοείται ο **συμψηφισμός της παραχθείσας από το φωτοβολταϊκό σταθμό ενέργειας με την καταναλωθείσα ενέργεια στις εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού**, ο οποίος διενεργείται σε τριετή βάση.
- **Ταυτοχρονισμός:** Στον ενεργειακό συμψηφισμό η παραγόμενη ενέργεια δεν είναι απαραίτητο να ταυτοχρονίζεται με την καταναλισκόμενη. Αφορά σε φωτοβολταϊκό σταθμό ο οποίος εγκαθίσταται στον ίδιο ή όμορο χώρο με την εγκατάσταση κατανάλωσης, που συνδέεται στο Δίκτυο μέσω της αυτής παροχής.
- **Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός:** Επιτρέπεται ειδικά για αυτοπαραγωγούς που είναι **νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου** που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας, για κατ' επάγγελμα αγρότες, καθώς και για ενεργειακές κοινότητες (Ε.Κοιν.) με εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών για την κάλυψη ιδίων αναγκών τους.

Ως **εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός** νοείται ο **συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας** από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε **δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο** με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, **τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή.**

Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο **συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας** από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας στην οποία **βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν.** Στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, ο φωτοβολταϊκός σταθμός θα εγκαθίσταται στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα και στο ίδιο ηλεκτρικό σύστημα με τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης με τις οποίες αντιστοιχίζεται.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις βασικές τροποποιήσεις που επέφερε η υπουργική απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382, ΦΕΚ 759Β/5.3.2019 σε σχέση με τα ισχύοντα στο παρελθόν.

Περιγραφή	Τι ίσχυε	Τι ισχύει από 5.3.2019
Γενικό όριο ισχύος	500 kW	1.000 kW
Ειδικά όρια ισχύος	50% της συμφωνημένης ισχύος 100% για ΝΠΔΔ	Το 100% της συμφωνημένης ισχύος και για καταναλωτές Μέσης Τάσης και Ενεργειακές Κοινότητες
Ειδικά όρια ισχύος στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά		Αυξημένα όρια ισχύος ανά εγκατάσταση στα μεγάλα νησιά (Κρήτη, Ρόδος, Κως, Λέσβος, Χίος, Σάμος)
Τεχνολογίες	Φωτοβολταϊκά	Όλες (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες, βιομάζα/βιοαέριο/βιορευστά, μικρά υδροηλεκτρικά, γεωθερμία, ΣΗΘΥΑ)
Αποθήκευση	Όχι	Ναι μέχρι 30 kVA
Συμψηφισμός ΧΤ/ΜΤ	Όχι	Ναι
Μικτές Τεχνολογίες	Όχι	Ναι

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Επιβάρυνση των αυτοπαραγωγών με ΥΚΩ

Σήμερα, οι αυτοπαραγωγοί επιβαρύνονται με Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) στο σύνολο της ενέργειας που καταναλώνουν, ακόμη και επί αυτής που παράγουν οι ίδιοι και ιδιοκαταναλώνουν επί τόπου πριν αυτή εγχυθεί στο δίκτυο. Κάτι τέτοιο εκτός από αντιπαραγωγικό, είναι και εξαιρετικά άδικο. Στις υπόλοιπες ρυθμιζόμενες χρεώσεις (τέλη χρήσης δικτύου και συστήματος, ΕΤΜΕΑΡ), ο αυτοπαραγωγός επιβαρύνεται μόνο για την απορροφώμενη από το δίκτυο ενέργεια και όχι για το σύνολο της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Αν οι ΥΚΩ υπολογίζονται επί της απορροφώμενης ενέργειας και όχι επί του συνόλου της καταναλισκόμενης ενέργειας, μειώνεται έως και κατά ένα έτος ο χρόνος απόσβεσης για ένα οικιακό σύστημα.

2. Διεύρυνση του καθεστώτος εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού

Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ότι, ειδικά για αυτοπαραγωγούς που είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας, για εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του Ν.3874/2010 (Α' 151), καθώς και για ενεργειακές κοινότητες (Ε.Κοιν.), επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών για την κάλυψη ιδίων αναγκών τους και με εφαρμογή **εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού**.

Η ρύθμιση αυτή αποκλείει άλλες κατηγορίες αυτοπαραγωγών, όπως π.χ. ξενοδόχους ή επαγγελματίες σε νησιά ή/και προστατευόμενες περιοχές, παραδοσιακούς οικισμούς κ.λπ., για τους οποίους ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός αποτελεί τη μοναδική ρεαλιστική επιλογή για να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά. Για το λόγο αυτό, **η δυνατότητα του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού θα έπρεπε να παρέχεται χωρίς διακρίσεις σε όλες τις κατηγορίες αυτοπαραγωγών**, δηλαδή σε όλα τα φυσικά πρόσωπα (επιτηδευματίες ή μη) και νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

3. Βελτίωση του καθεστώτος αυτοπαραγωγής για ΟΤΑ

Με το Ν.4602/2019 έγινε προσπάθεια να αρθούν κάποια προβλήματα που αφορούσαν την εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σε δημοτικά κτίρια και υποδομές. Ατυχώς όμως, οι ρυθμίσεις αυτές δημιούργησαν νέα προβλήματα που καθιστούν προβληματική την εφαρμογή τους στην πράξη.

Ένα θέμα είναι, για παράδειγμα, ότι η περιγραφή των υποδομών στις οποίες μπορεί να γίνει εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από ΟΤΑ είναι ελλιπής. **Ένας ΟΤΑ δεν μπορεί, για παράδειγμα, να αξιοποιήσει τον ενεργειακό συμψηφισμό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό σε δημοτικά αθλητικά κέντρα και γυμναστήρια, σε αντλιοστάσια, σε αποθήκες του ή ακόμη και να μειώσει τα έξοδα του στον οδοφωτισμό.**

4. Βελτίωση των ρυθμίσεων για αυτοπαραγωγή σε πολυκατοικίες

Σήμερα, ο μόνος τρόπος για συλλογική εκμετάλλευση ενός κοινού φωτοβολταϊκού συστήματος σε μια **πολυκατοικία είναι η δημιουργία μιας Ενεργειακής Κοινότητας, κάτι που δεν φαίνεται να προχωρά στην πράξη.** Πέραν των εγγενών προβλημάτων μιας τέτοιας προσέγγισης, να επισημάνουμε και ένα άλλο πρόβλημα που προέκυψε στην πράξη.

Η ισχύουσα ρύθμιση για τις Ενεργειακές Κοινότητες δεν επιτρέπει την ένταξη στο σχήμα του μετρητή κοινοχρήστων της πολυκατοικίας, **αφού τα κοινόχρηστα δεν μπορούν να είναι “μέλος” μιας κοινότητας.** Επιπλέον, στην περίπτωση της πολυκατοικίας εφαρμόζεται ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός με μειωμένα οφέλη για τους διαβιούντες στην πολυκατοικία, οι οποίοι, βάσει των σημερινών ρυθμίσεων, θα είχαν μεγαλύτερο όφελος αν εφάρμοζαν ο καθένας μόνος του απλό ενεργειακό συμψηφισμό.

Για τους λόγους αυτούς, προτείνουμε τα εξής:

Στην περίπτωση πολυκατοικιών, ο υπολογισμός των “ρυθμιζόμενων χρεώσεων” για συλλογικά σχήματα αυτοπαραγωγής θα πρέπει να είναι ίδιος με την περίπτωση του απλού ενεργειακού συμψηφισμού, αφού μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι όλα τα διαμερίσματα έχουν ένα κοινό σημείο σύνδεσης με το δίκτυο.

Ένα συλλογικό σχήμα αυτοπαραγωγής σε μια πολυκατοικία θα έπρεπε να θεωρείται εκ προοιμίου Ενεργειακή Κοινότητα, χωρίς να χρειάζεται το γραφειοκρατικό σκέλος της ίδρυσης ενός επιχειρηματικού σχήματος γι’ αυτό το σκοπό. Και φυσικά θα πρέπει να μπορεί να μπει στο σχήμα και ο λογαριασμός των κοινοχρήστων.

5. Πρόταση για ένα νέο παράλληλο σχήμα ιδιοκατανάλωσης

Το σχήμα net-metering που **εφαρμόζεται στην Ελλάδα** είναι μοναδικό ως προς το σχεδιασμό του και **διαφέρει από άλλα ευρωπαϊκά σχήματα**. Με δεδομένη την πρόθεση της ΕΕ για κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όλα τα σχήματα πανευρωπαϊκά θα πρέπει να έχουν την ίδια φιλοσοφία και να προσαρμοστούν καταλλήλως ως τα μέσα της επόμενης δεκαετίας.

Αντί να περιμένουμε όμως ως τότε, θα μπορούσαμε να σχεδιάσουμε ένα νέο σχήμα ιδιοκατανάλωσης, συμβατό με τις κοινοτικές Οδηγίες, το οποίο θα τρέχει παράλληλα με το net-metering και το εικονικό net-metering και θα διευκολύνει παράλληλα τη συλλογική κατανάλωση ηλιακής ενέργειας.

Με απλά λόγια, το νέο σχήμα ιδιοκατανάλωσης θα δουλεύει ως εξής:

- **Ο συμψηφισμός θα γίνεται σε πραγματικό χρόνο και το όφελος θα αφορά τόσο τις ανταγωνιστικές όσο και τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις (περιλαμβανομένων των ΥΚΩ).**
- **Η περίσσεια ενέργειας που δεν ιδιοκαταναλώνεται σε πραγματικό χρόνο είτε αποθηκεύεται σε συσσωρευτές για να ιδιοκαταναλωθεί αργότερα, είτε εγχέεται στο δίκτυο και αποζημιώνεται στο σύνολό της έναντι μιας σταθερής ρυθμιζόμενης τιμής ή μιας τιμής σχετιζόμενης με τη χονδρεμπορική τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας.**
- **Το σχήμα αυτό θα γίνεται ολοένα και πιο ελκυστικό όσο μειώνεται το κόστος των φωτοβολταϊκών και των συστημάτων αποθήκευσης.**

Τίποτα δεν είναι πιο δυνατό από μια ιδέα
ο καιρός της οποίας έχει φτάσει

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

www.helapco.gr